

To: [redacted] [redacted]@rivm.nl
Cc: [redacted] [redacted]@rivm.nl
From: [redacted]
Sent: Sun 11/29/2020 4:58:18 PM
Subject: RE: eerste concept powerpoint en speakernotes
Received: Sun 11/29/2020 4:58:19 PM
[201126 results R8 gedragsonderzoek voor VWS NCTV.pptx](#)
[201129 input voor \[redacted\].pptx](#)

Welke slides uit de presentatie van donderdag bedoel je om te gebruiken bij je opmerkingen 1, 2 en 3? De 4^e heb ik in beeld, zie huidige input voor [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: zondag 29 november 2020 14:07
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: eerste concept powerpoint en speakernotes

Ik denk dat de hoofdboodschap zou kunnen/moeten zijn (4 slides)

1. het virus in oktober eronder is gekregen met gedrag (zowel vrijwillig – voorbeeld testen – als mbv maatregelen – voorbeeld drukte mijden). Plaatje met virus curve met tijdstip meting 7 en meting 8 en verandering in gedrag.

Duiding: autonoom gedrag en door omgevingsinterventies om drukte te beperken. Meeste winst te halen lijkt het bij thuis- en werkbesmettingen (buiten huishouden: handen wassen, afstand houden, thuisblijven bij klachten), test & quarantaine, en drukte mijden.

2. Plaatjes van draagvlak, vertrouwen, en 'beter doen dan andere landen'.

Duiding: ging lang gelijk op, over de zomer uit elkaar gaan lopen (pers conferenties op stop, maatregelen helemaal los, virus laag), en met herpakken van de teugels dit najaar en de geregelde pers conf stijgt dit weer – maar nog zeker niet is op eerdere niveau van april/mei

3. Plaatjes descriptieve norm, response efficacy, self-efficacy.

Duiding: iedereen heeft het de hele tijd over urgentie maar je kan/wilt mensen niet maandenlang scherp en alert houden (lees: in constante modus van stress, niet gezond). Belangrijke determinanten op individueel niveau (naast die risico perceptie): a) kennis/bewustzijn regels, klachten, hoe dan wel; b) perceptie sociale omgeving (descriptive norm), c) hoe zinvol en effectief de maatregelen zijn (response efficacy), d) eigen efficiëntie (sterkste voorspeller: mensen willen wel maar het wordt ze niet altijd makkelijk gemaakt). Omgevingsinvloeden: gedrag moet mogelijk (drukke beperken zodat afstand houden mogelijk is) en makkelijk (lijnen, strepen in de winkel; sociale steun bij quarantaine; etc) zijn.

4. Plaatjes mentaal welzijn en eenzaamheid bij leeftijd.

Duiding: de kosten die mensen (bereid zijn) te maken, want we zien toch flinke schommelingen in welzijn over de tijd die met de maatregelen (en virus) meebewegen. Mn jongeren pittig.

Conclusie: het pakket aan tools dat er is, is wel duidelijk. Maar de aanpak van gedrag ondersteunen met een gedegen, evidence-base strategie, daar liggen nog wel veel kansen. De communicatie vanuit de overheid (pers conferenties, campagnes, websites, aanschuiven in praatprogramma's), de voorzieningen die worden geboden (financieel, hulplijnen, etc), de inrichting van de fysieke omgeving (drukke reguleren in publieke ruimtes bijv), en controle/handhaving (werkgevers die druk uitoefenen op werknemers met klachten om te komen werken; supermarkten waar drukte onvoldoende wordt gereguleerd om afstand te kunnen houden) – dat zou idealiter 1 afgestemd en onderbouwd geheel zijn. Maar als alleen al de communicatie evidence-based zou zijn net als de virologische maatregelen, zou dat wellicht veel verschil kunnen maken.

Met hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | Corona Gedragsunit – wetenschappelijke basis
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak 1023) | 3720 BA Bilthoven

T: 5.1.2e (secretariaat) | M: 5.1.2e | E: 5.1.2e @rivm.nl | Tw @ 5.1.2e

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>

Sent: zondag 29 november 2020 12:14

To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>

Subject: RE: eerste concept powerpoint en speakernotes

Ha 5.1.2e,

Voor de presentatie in de MMC toch nog teveel lijntjes als ik het zo zie. Toch dan handen wassen op bezoek eruit. Dan zou je in de originele figuur enkel de resterende 4 aan kunnen klikken. De winst op handen wassen blijft dan duidelijk. En ook dat mensen daar waar ze zelf invloed hebben op drukte – max. aan bezoekers thuis – die invloed ook op de juiste manier gebruiken. Lukt dit?

Figuur over testen zou ik voor MCC wel zo willen gebruiken, het gaat nl. niet om de exacte cijfers, maar wel om de boodschap die we over willen brengen – deelname aan testen sinds juni bij klachten flink gestegen. De vraag is dan of het voldoende aannemelijk is at deze lijn wel in de juiste richting zit. Hoe zien jullie dit? Verbeterde toegankelijkheid / beschikbaarheid en communicatie hebben bij de stijging sinds juni waarschijnlijk geholpen.

Ja, je conclusies deel ik. Ik wil graag het plaatje van 5.1.2e in TK mbt leeftijden en mentale gezondheid / eenzaamheid ook delen met 10.2.a om dit te onderschrijven

Dank alvast!

Groet, 5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>

Sent: zaterdag 28 november 2020 20:23

To: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>

Subject: RE: eerste concept powerpoint en speakernotes

Ha 5.1.2e

Ik heb zelf even op basis van de csv's die we hadden een nieuw figuur gemaakt in Excel, is dit hoe je het bedoelt? Als dit voldoende is hoef ik 5.1.2e niet te vragen *

Om een cijfer voor testen uit ronde 4 erbij te plakken ben ik een beetje terughoudend, ik begreep eerder van 5.1.2e dat de vraag uit die ronde niet goed is te vergelijken met ronde 6 en later. Op oude webpagina's kan ik zien dat het testpercentage in ronde 4 13% en in ronde 5 18% was (in een periode van 3 weken). Die heb ik nu in een figuur gezet samen met de cijfers die we nu hebben voor ronde 6-8, maar ik check nog even met 5.1.2e of dit zomaar kan. @ 5.1.2e wat vind jij?

Tot slot, kijkend naar de conclusie heb ik 2 opmerkingen:

- Ik mis aandacht voor de jeugd en voor eenzaamheid in algemenere zin. Het verhaal over mentale gezondheid lijkt me iets te optimistisch
- In de 'brede blik' op het begrijpen van naleving mis ik aandacht voor de context (fysieke en sociale omgeving, voorzieningen)

Groet,
5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: zaterdag 28 november 2020 10:25
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: FW: eerste concept powerpoint en speakernotes
Importance: High

Ha 5.1.2e & 5.1.2e,

Dit weekend geen Catshuis, maar alsnog de vraag om toch aan te leveren voor ppt van 5.1.2e in MCC (ik vermoed a.s. dinsdag).

In de ppt voor VWS van 5.1.2e van afgelopen donderdag is door 5.1.2e geshopt.

Vraag is nu om bij het plaatje met naleving gedragsregels een paar vinkjes uit te zetten. Interpretatie van 5.1.2e was dat er niet veel gebeurt met naleving, wij weten wel beter. Is het misschien nog mogelijk om handen wassen bij op bezoek gaan aan deze figuur toe te voegen? Zie de bijgevoegde JPG met mijn voorstel voor aanpassing.

Bij het testen bij klachten figuur wordt nu vanaf ronde 6 gepresenteerd. Is het mogelijk om hier vanaf ronde 4 op te nemen, dat is dan nog zonder de uitsplitsing van de klachten. Dit is nl. een mooi voorbeeld waarbij je ziet dat het vanaf juni juist flink aan het stijgen is.

In de conclusie wordt nu enkel nog naar de VTV gekeken, nog geen aandachtspunten voor beleid op basis van corona gedragsonderzoek. Suggesties welkom.

Groet,
5.1.2e

From: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Sent: vrijdag 27 november 2020 21:33
To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Subject: eerste concept powerpoint en speakernotes

Beste allemaal,

Hierbij de sheets en speakingnotes opgesteld door mij en SCP voor de Ministeriele Afstemming (MCC van DG Samenleving en Covid 19). Besloten is om niet in Catshuissessie te presenteren op zondag.

Kunnen jullie aanvullen op zowel slides en speakingnotes en specifiek liefst dit weekend nog (niet om de volgorde te wijzigen want idee is om samenhangend verhaal en niet per organisatie):

- PPP m.b.t. CGU vanaf slide 5 – zie slide 6 - vraag van SCP is om paar zaken er uit te pikken (net als in slide 7)- want er zijn nu teveel lijntjes met teveel kleurtjes om het verhaal over te laten komen;
- er is geen ruimte voor uitgebreide toelichtingen op werkwijzen gedragsunits, cVTV (dit had ik eerder kort in de speaking notes opgenomen) werkwijzen scp, etc etc, daar voor is de tijd helaas te kort. De inbedding/toelichting is in begin (in lijn met hoe eerder in Catshuis is gedaan)
- **Belangrijkste is of jullie je eindconclusies en boodschap kunnen vinden en**

specifiek in de speaking notes mbt slide 12 over de conclusie

PS 5.1.2e en 5.1.2e was een mooie dag voor jullie, knappe prestatie en vrolijke foto op INsite!

Groet 5.1.2e